

www.e-rara.ch

**Silva locorum, qui frequenter in concionibus occurrere solent, omnibus
divini verbi concionatoribus, cum primis utilis & necessaria**

Luis

Venundatur Parisiis, 1586

Zentralbibliothek Zürich

Shelf Mark: RRa 166

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-26764>

Consolatio moestorum.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

tenaces & inhumani. Ad illud in quauis, etiam fortuna semper di-
nitur: ad hoc autem semper pauperes, & indigentes. Quo quid es-
se vel indignius, vel lamentabilius potest?

Fecit Salomon in ingressu oraculi ostia de lignis oliuarum. *2. Reg. 6.*
An non pulchrius ex lignis sethim, aut cedrorum, quam oliuaram
in hoc tanto opere ostia oraculi fierent? Num hac ratione insinua-
re celestis Spiritus voluit, aditum ad orationis officium esse ope-
ra misericordiarum; Deum enim in oratione misericordem inue-
nit, quem homines in paupertate sua misericordem experti fue-
runt. Contra verò de misericordiis dicitur: Qui obturat aures *Prov. 13*
suas ne audiat pauperem, ipse clamabit, & non exaudietur.
Non vult enim Dominus quenquam in conspectu suo vacuum
apparere.

Quicumque mendicorum voces molestè ferunt, & illis vel
improbitatem, vel otium exprobrant, similes esse videntur Na-
bal Carmelo, qui audita humili seruum Davidis prece, respon-
dit, Quis est David? & quis est filius Isai? Hodie increuerunt serui
qui fugiunt dominos suos. Tollam ergo panes meos, & aquas
meas, & carnes pecorum quæ occidi conforibus meis, & dabo
viris, quos nescio vnde sint? Hanc autem inhumanitatem Domi-
nus improvisa morte multauit: transactis enim decem diebus
percutsit eum Dominus, & mortuus est. Vnde etiam colligimus,
eos qui in Christi pauperes avari, in se verò atque voluptates suas
prolixi sunt, Nabalis huius discipulos & sectatores esse: qui cum
adeò inhumanus fuerit in David, in domo sua conuiuium cele-
brat quasi conuiuium Regis. De his verò sanctus Propheta con-
queritur, cum ait: Bidentes viam in phialis, & opumò vnguento
defibuti, nihil patiebantur super contritione Ioseph. *Amos. 6*

Consolatio moestorum.

NON est pondus veræ virtutis insensibilitas cordis: quia al-
de stupida membra sunt, quæ incisa dolorem non sentiunt:
& ita charitatem proximi S. Iob tenuit, dum de filiorum morte
doluit: Dei autem dum procidens in terram adorauit. Greg.
in mor. lib. 2. cap. 17. *Gregor.*

Iob. 2. Si bona suscepimus, &c. Magna consolatio in aduersis memorari dona Dei. Non enim frangit dolor, quem muneris memoria subleuat. Ideo dicitur: In die bonorum memorare malorum: & e contra. Sic enim sunt iungenda, vt vnum ex altero fulciatur. Quatenus & dolor temperetur ex memoria doni, & doloris memoria temperet doni lætitiā. Gregor. moral. lib. 3. capit. 7.

Ordo consolandi est, vt mærendo prius afflicto concordemur: minus enim eius consolatio recipitur, cuius vitæ qualitas sciunda est. Ideo amici Iob mærentium prius induunt habitum. Greg. vbi sup. c. 8.

1. Reg. 5. Super illud, Mugiebant vaccæ, sed gradiebantur. Sic Iob mugiebat in morte filiorum, sed à Dei gratia non declinabat. Grego. vbi sup. lib. 7. ca. 17.

Iob. 26. Super illud: Consolatores onerosi &c. Luctus tempore verba increpationis non sunt inferenda: ne increpado dolorem augeat, qui lenire debuerat. Greg. vbi sup. lib. 13. c. 1.

Non dicit Diabolus abstulit, sed Dominus: quia quæ sua sunt recepit, & ideo non dolendum. Sicut creditor cui tempus non est præfixum, potest quando libuerit repetere pecuniam. Gregor. 2. mor. c. 18. Et iterum, Postquam non abstulit, nisi quod dedit, sua recipit, non nostra abstulit.

Facilis erit consolatio si inter flagella quæ patimur, quæ fecimus, ad memoriam delicta reuocamus: atque hæc non flagella, sed dona cognoscimus. Greg. in Regist.

Magna est consolatio in eo quod displicet, quod illo ordinante erga nos agitur, cui non nisi iustum placet. Greg. in mor.

Festina consolatio bonorum est, consideratus finis malorum: dum enim ex eodem interitu malum conspiciunt quod euadunt, leue æstimant quidquid patiuntur. Greg. 21. mor. c. 4.

Hiero.

Ante Christum, Abraham apud inferos: post Christum latro in paradiso. Ex hac sententia Hieronymus colligit, mortuos in Christo non esse lugendos. In Epitaph. Nepotiani.

Taceo Periclem & Xenophontem: quorum alter amissis duobus filiis, coronatus in concione disseruit: alter cum sacrificans filium audiuisset occisum, deposuisse coronam dicitur, & eandem capiti reposuisse, postquam fortiter in acie dimicantem reperit.

perit concidisse. Quid memorem Romanos duces, quorum virtutibus quasi quibusdam stellis latinæ micant historiæ? Præmitto tamen hos omnes, ne videar potius aliena quàm nostra quæsisse. Quanquam hæc breuiter in suggillationem nostri dicta sunt, si non præstet fides, quod exhibuit infidelitas. Igitur ad nostra veniens, Non plangam cum Iacob cum David filios in lege morientes, sed cum Christo in Euangelio recipiam resurgentes. Iudeorum luctus, Christianorum gaudium est. Ad vespærum demorabitur fletus, & ad matutinum lætitia. Nox præcessit, dies autem appropinquauit. Idem, ibidem.

Fœlix ille tantum est, qui vsque ad extremum vitæ actum, vitam ab omni malo seruauit illam. In tanta igitur fœlicitate gaudendum tibi profecto maioris est, quod talem habueris, quàm dolendum quod talem amiseris. Ibidem.

Ennius. In hoc (inquit) plebs regi antestat loco, licet plebi plângere, regi honeste non licet. Vt regi, sic Episcopo. Et infra. Caue ergo ne committas quod aut qui reprehendere volunt, digne læcerasse videantur aut qui imitari, cogantur delinquere. Ibidem.

Næqueo satis scripturæ laudare mysteria & diuinum sensum in verbis licet simplicibus admirari. Quid sibi vult, quod Moses plangitur, & Iesus Naue vir sanctus sepultus refertur, sed planctus eius non scribitur? Nempè illud quod in lege veteri (quæ per Mosem intelligitur) omnes sub peccato Adæ tenebantur, & ad inferos descendentes, consequenter eos lachrymæ prosequabantur: in Iesu vero, id est in Euangelio, per quem est paradysus apertus, mortem gaudia prosequuntur. Idem ad Paulum.

In Leuitico sacerdos magnus ad patrem, matrem, fratresque mortuos prohibetur accedere: ne videlicet anima Dei sacrificiis vacans, aliquo impediatur affectu. Nonne alijs verbis id ipsum in Euangelio præcipitur, vt mortuo patri filius non exhibeat sepulturam? Ibidem.

Quid vetera replicem? Præsentia exempla sectare. Sancta Melania nostri temporis inter Christianos vera nobilitas, calenti adhuc mariti corpusculo, & necdum humato, duos simul perdidit filios. Rem dicturus sum incredibilem, sed te-

ste Christo non falsam. Quis illam tunc non putaret more symphatiko, laceris crinibus; & veste concisa, lacerum pectus in uadere? Lachrymarum gutta non fluxit, stetit immobilis; & ad pedes aduoluta Christi, quasi ipsum teneret, arrisit Expeditius (inquit) tibi seruiturus sum Domine, quia tanto me onere liberalisti. Ibidem.

Quas nunc existimas Blefillam nostram pati cruces, quod tibi propter istas lachrymas Christum videt iratum? Clāmat nunc illa lugenti. Si vnquam me amasti mater, si tua vbera suxi, si tuis instituta sum monitis, ne inuideas gloriæ meæ, ne hoc agas, vt à nobis in perpetuum separemur. Putas me esse solam? Habeo pro te Mariam matrem Domini. Multas hic video quas ante nesciebam. O quanto melior est iste comitatus. Miserearis mei, quia mundum reliqui, atque ego vestri sortem doleo, quos adhuc seculi carcer includit quos adhuc præliantes, nunc ira, nunc auaritia, nunc libido, nunc variorum incentiua vitiorum pertrahunt ad ruinam. Si vis mater mea esse, cura placere Christo. Non agnosco matrem meo Domino displicentem, &c. Ibidem.

Cypria.

Quid nitimur & reluctamur ante conspectum Domini per uicacium more seruorum peruenire? Quomodo volumus ab eo præmiis celestibus honorari, ad quem venimus inuiti? Quid rogamus ac petimus, adueniat regnum tuum, si captiuitas terrena delectat? Quidam de collegis nostris cum de morte sollicitus, comeatum sibi precaretur, assistit ei iuuenis admiranda quadam specie, qui non sine magna vocis indignatione infremuit, & dixit. Pati timeris, exire non vultis, Quid faciam vobis? Audiuit frater noster quod cæteris diceret: Nam qui moriturus audiuit, ad hoc audiuit vt diceret. Quid enim disceret moriturus? Et mox. Spei nostræ ac fidei præuicacitudo sumus: si mulata, fucata, & ficta videntur esse quæ dicimus. Nihil prodest verbis proferre virtutem, & factis destruere veritatem. Si enim Paulus dicit, Ne constremur de dormientibus sicut cæteri qui spem non habent, quomodo eos lugemus, quos cum Christo viuere & regnare fatemur? Cyprian. in sermo. de mortalit.

Cyprian.

Quoniam multum potest animi prouiso & præparatio ad mi-
nuendum

nuendum dolorem, sint semper omnia homini humana præmeditata. Cicero. 1. Tuscul.

Quod possit accidere, diu cogitare oportet: hæc cogitatio vna maximè omnes molestias extenuat, & diluit. Idem, ibidem.

Hostium repentinus aduentus, magis aliquanto cōturbat, quàm expectatus: & maris subita tempestas, quàm ante prouisa terret nauigantes vehementius. Idem, ibidem.

Sæpe vtile est non scire quod futurum sit: miserum est enim nihil proficientem angere. Idem. 3. de nat. Deo.

In dolore maximè est prouidendum, ne quid abiectè, ne quid timide, ne quid ignauè, ne quid molli ter, ne quid seruiliter, muliebriliter uè faciamus. Idem. 2. Tuscul.

Turpe nec viro dignum videtur, gemere, eiulare, lamentari, frangi, debilitari dolore. Ibidem.

Homines nos esse meminerimus, ea lege natos: ut omnibus rebus fortunæ proposita sit vita nostri: neque esse recusandum, quominus ea qua nati sumus conditione viuamus: ne uè tam grauitè eos casus feramus, quos nullo consilio vitare possumus: euetisq; aliorum memoria repetendis, nihil accidisse noui nobis cogitemus. Idem Titio Epist. Famil. 5.

Necessitas ferendæ conditionis humanæ, quasi cum Deo pugitare prohibet: admonetque esse hominè: quæ cogitatio magnopere læctum leuat. Ibidem.

Nihil est quod plus valeat ad ponendum dolorem quam cum intellectu nihil profici, & frustra esse susceptum. Idem, ibidem.

Quando præstitimus, quod deluimus, moderate quod euenit, feramus. Idem Titio fam. 6.

Quod allatura est ipsa diurnitas, quæ maximos luctus ventitare tollit, id nos præcipere consilio prudentiaque debemus: nec expectare temporis medicinam, quam repræsentare ratione possumus. Idem Titio Fam. 5.

Eo sumus animo, ut horribile illud diè aliis, nobis faustum putemus: nihilque in malis ducamus, quod sit vel à Diis in mortali bus, vel à natura paratè omnium constitutum. No enim temerè nec fortuito sati & creati sumus: sed pfecto fuit quod a vis, quæ generi cōsuleret humano, nec id gigneret aut aleret, quàm cū exat lauisset omnes labores, tū incideret in mortis malum sempiternum. Idem. 1. Tuscul.

coll. e. ¶ Quicunque variis tribulationum angustiis premuntur, illa Sa-
Hebr. 12. lomonis verba, quæ Apostolis ad Heb. c. tavit, animo impressa ge-
Prou. 3. stare debent. Disciplinam Domini fili mi ne abiciās, nec deficiās
 cum ab eo corripieris. Quem enim diligit Dominus, corripit: &
Apoca. 3. quasi pater in filio conplacet sibi. Quam quidem sententiam in
 Apoc. confirmat Dominus cum ait. Ego quos amo, arguo & casti-
 go. Eliphaz quoque Iob. c. ait. Beatus vir qui corripitur à Domi-
 no increpationem ergo Domini ne reprobes. Quam quidem bea-
 titudinē inter magnifica Domini beneficia Vates sac. ctus cōme-
 morat, cum ait. Virga tua, & baculus tuus, ipsa me consolata sunt.
 Virga enim Dominus, corrigit peccantes, baculo sustentat imbe-
 cilles. Vtraque res certe animis piorum utilis pariter & iucunda.
 Hac enim ratione electos suos Dominus ab immoderato deside-
 rio huius ærumnosæ vitæ renocat, & ad se adducit. Vt omittā in-
 terim, quòd hac ipsa ratione, & à peccatis purgat, & in virtutibus
 proficere facit. Hinc illa toties in sacris litteris repetita sententia.
Sapie. 3. Tanquam aurum in fornace probavit electos Dominus &c. Sicut
 enim aurum camino, ita tribulatione iusti puriores, & ab amore
 mundi purgatiores redduntur.

De immatura piorū morte sic *Sapient.* 4. legimus. Iustus autem
 & si morte præoccupatus fuerit, in refrigerio erit. Raptus est ne
 malitia mutaret mentem eius, aut ne fictio deciperet animam il-
 lius. Cōsummatum in breui, explevit tempora multa. Placita enim
 erat Deo anima illius: propter hoc properavit educere illum de
 medio iniquitatis &c. quæ sequuntur. Hæc consideratio, vbi fides
 acriter viget, adeo piorum hominum orbitatem & luctū ex mor-
 te filiorum temperat, vt frequenter etiam in gaudium
 vertat: dum considerat sobolem suam in sceleritatis æternæ sinu
 commigrasse: in quo diuinæ visionis gaudio perfruuntur.
 Quodammodo in charorum nostrorum amissione nos gerere
 debeamus, docet *Eccles.* 3. his verbis. Fili, in mortuum produc
 lachrymas: & quasi dira passus, incipe plorare: Et consolare, pro-
 pter tristitiam, & fac luctum secundum meritum eius vno die vel
 duobus propter detractionem. A tristitia enim festinat mors, &
 cooperiet virtutem, & tristitia cordis flectit cervicem. Hoc est (vt
 alius vertit) animi tristitia vires infringet. Ne des in tristitiam

cor tuum, sed repelle eam à te: & memento nouissimorum, & noli obliuisci: nec enim est conuersio (hoc est, reditus à morte ad vitam) & huic nihil proderis, te ipsam pessimabis. Memor esto iudicij mei: sic enim erit & tuum: mihi heri, & tibi hodie: vel (ut alius vertit) Memento meam sortem perinde esse, ac tua futura sit. His uerbis defunctus ipse inducitur cum uiuo loquens, & quid cum facere oporteat, præscribens.

Scandalum.

HO C certissime scito, quòd placere Deo & prauis hominibus nullus potest: in tantum ergo se existimet fraternitas tua omnipotenti Deo placuisse, quantò se peruersis hominibus displicuisse cognouerit. Greg. in Regist.

In quantum sine peccato possumus, vitare proximorum scandalum debemus. Si autem de veritate scandalum sumitur, utilius permittitur nasci scandalum, quàm veritas relinquatur. Greg. sup. Ezech.

Scire prælati debent, quia si peruersa vnquam perpetrant, tot mortibus digni sunt, quot ad subditos suos perditionis exempla transmittunt. Greg. ubi suprà.

Nemo amplius in Ecclesia nocet, quàm qui peruersè agens, nomen vel ordinis sanctitatis tenet. Delinquentem namque hunc, redarguere nullus præsumit: & in exemplum culpa vehementer extenditur; quàm pro reuerentia ordinis peccator honoratur. Greg. ubi suprà.

In nostro bono opere aliquando cauendum est scandalum proximo: aliquando uero pro nihilo reputandum. Greg.

Omnis qui in conspectu eorum quibus præpositus est, male uiuit, quantum in ipso est, omnes occidit: & forte qui imitatur, moritur: qui non imitatur, uiuit: tamen quantum ad illud pertinet, ambos occidit. Aug. de Pasto.

Homicida dicitur Diabolus: non gladio armatus ad hominem venit, sed uerbum seminauit, & occidit. Noli ergo putare te homicidam non esse quando fratri tuo mala persuades. idem sup. Ioan.

Libenter carebo quantolibet etiam spirituali quaestu, qui non possit acquiri nisi cum scádalo. Vbi enim scandalum, ibi proculdubio charitatis est detrimentum: ubi autem diminutio charitatis, minor

Grego.

August.

Bernar.